

مبانی و فنون چاپ ماشینی

(قابل استفاده برای رشته های گرافیک، چاپ، تصویر سازی، مهندسی صنعت
چاپ و بسته بندی، چاپ و نشر، کتابداری و سایر رشته های مرتبط)

مؤلفان:

نگار کوهی

میترا صمدی

تهران

۱۳۹۲

انتشارات ساکو

سرشناسه	: کوهی، نگار، ۱۳۶۳.
عنوان و نام پدیدآور	: مبینی و فنون چاپ ماشینی (قابل استفاده برای رشته‌های گرافیک، چاپ، تصویرسازی.../ مؤلفان: نگار کوهی، میترا صمدی.
مشخصات نشر	: تهران: ساکو، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.: مصور.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۶۷-۸۹-۶
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه
موضوع	: چاپ
موضوع	: چاپ - تاریخ
شناسه افزوده	: چاپ - صنعت و تجارت
شناسه افزوده	: صمدی، میترا، ۱۳۶۱.
رده‌بندی کنگره	: ۶۸۶/۲
رده‌بندی دیویی	: ۳۲۷.۴۳۹

تلفن مرکز بخش: ۰۲۱-۶۶۵۷۲۶۹۲-۶۶۴۹۴۵۲۴

انتشارات ساکو

www.nashresaco.com / www.nashresaco.ir

نام کتاب	: مبینی و فنون چاپ ماشینی
مؤلف	: نگار کوهی، میترا صمدی
ناشر	: ساکو
حروفچینی	: ساکو
طرح جلد	: ساکو
لیتوگرافی	: طلاووس رایانه
چاپخانه	: عطا
سال نشر	: ۱۳۹۲
نوبت چاپ	: اول
شمارگان	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۷۵۰۰ تومان

ISBN : 978-600-6067-89-6

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۶۷-۸۹-۶

«مسئولیت مطالب کتاب به عهده مؤلف و کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به انتشارات ساکو می‌باشد.»

فهرست مطالب

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
فصل اول: تاریخچه‌ی چاپ		خلاصه فصل	۸۱
تاریخچه‌ی چاپ در جهان	۷	خودآزمایی	۸۳
تاریخچه چاپ در ایران	۱۳	فصل پنجم: چاپ	
قدیمی‌ترین اسناد چاپی در دوره پیش از اسلام		مرحله چاپ	۸۶
	۱۴	انواع ماشین چاپ	۸۷
قدیمی‌ترین اسناد چاپی در دوره اسلام	۱۶	تکنولوژی چاپ	۸۸
چاپ سربی	۱۶	انواع چاپ‌های تماسی	۹۰
چاپ سنگی	۱۸	چاپ فلکسوگرافی	۹۵
تحول صنعت چاپ در ایران	۱۹	روتوگرافی	۹۸
خلاصه‌ی فصل	۲۱	چاپ تاهپر	۱۰۱
خودآزمایی	۲۳	چاپ ممسطح	۱۰۳
فصل دوم: کاغذ		چاپ افست	۱۰۴
تاریخچه کاغذ	۲۷	چاپ سیلک	۱۰۹
انواع کاغذ	۲۸	چاپ‌های غیر تماسی	۱۱۱
ساخت کاغذ	۳۱	چاپ دیجیتال	۱۱۱
کیفیت کاغذ	۳۲	چاپ هولوگرافی	۱۱۴
نکات لازم برای خرید مقوا	۳۳	چاپ سه بعدی	۱۱۵
خلاصه فصل	۳۵	چاپ داغی	۱۱۵
خودآزمایی	۳۶	چاپ لیزینگ	۱۱۶
فصل سوم: مرکب		خلاصه فصل	۱۱۷
خشک کردن مرکب	۴۱	خودآزمایی	۱۲۱
خشک شدن با حرارت	۴۱	فصل ششم: پس از چاپ	
مرکب چاپ دیجیتال	۴۲	ماکت‌سازی	۱۲۴
خلاصه فصل	۴۳	عملیات پس از چاپ	۱۲۵
خودآزمایی	۴۴	مراحل تکمیلی	۱۲۶
فصل چهارم: پیش از چاپ		صحافی	۱۳۰
مراحل کلی چاپ	۴۶	بسته بندی	۱۳۳
مرحله طراحی	۴۷	توزیع	۱۳۴
مرحله آماده سازی	۵۶	تحويل	۱۳۴
تهیه فیلم	۶۸	خلاصه فصل	۱۳۵
تهیه پلیت در چاپ افست	۷۲	خودآزمایی	۱۳۷
دستگاه ظهور	۷۴	واژه نامه	۱۳۹
پلیت	۷۵	منابع	۱۴۲
مونتاژ فیلم	۷۹		

مقدمه

از آغاز خلقت بشر تا دوره‌ای از تاریخ، دانسته‌ها و خواسته‌های انسان، دهان به دهان یا سینه به سینه به دشواری بسیار به یکدیگر و نسل بعد خود منتقل می‌شد. اختراع علامت و شکل و خط، به لحاظ تمایل انسان به کسب اطلاعات، تحول، بکر و عظیم در انتقال اندیشه‌ها به وجود آورد و انسان را به سوی مدنیت سوق داد. همچنین موجب تثبیت و ضبط آرا و اندیشه‌ها و وقایع گشت و گزارش‌های شفاهی در اشکال مختلف به گزارش‌های کتبی تحول یافت و از آن به بعد، اندیشه‌های انسانی تا حدود زیادی از دستبرد آفات زمانه محفوظ ماند.

پیدایش کاغذ، دشواری‌های نگارش خط روی سنگ‌ها و استخوان و پوست حیوانات و پوسته درختان و اشیای دیگر را از میان برداشت و زمینه انتقال دانش را بین شهرها و کشورها از طریق دست‌نوشته‌ها و نسخه‌های خطی مهیا ساخت. بعدها اختراع چاپ در انتقال دانش سرعت فوق‌العاده ایجاد کرد و تکامل و ظرافت و ارزانی خاص به کتاب بخشید.

بی‌تردید، بحث در مورد بخش‌های مختلف صنعت چاپ و تحقیق در تاریخ پیدایی و آگاهی از چگونگی سرگذشت شکل‌گیری و پیشرفت و تکامل تدریجی هر یک از آن‌ها، پی بردن به یکی از رکن‌های اساسی تمدن بشری است. به همین علت، هر چه از عمر این صنعت می‌گذرد، ارزش و اعتبار آن فزونی می‌یابد. هسته اصلی این صنعت فن‌آوری و تجهیزات آن است که درمیان سیر پروژه‌های چاپی قرار گرفته است. اما همه صنعت چاپ به ماشین‌آلات آن ختم نمی‌شود. صنعت چاپ مانند هر صنعت دیگری ورودی و خروجی دارد. چاپ (کاغذ، مقوا، فیلم پلاستیک و...)، مرکب، حلال، نیروی کار، طرح‌های چاپی و... چیزهایی هستند که در پس تجهیزات چاپ وجود دارند. کتاب حاضر به گویاترین و فشرده‌ترین شکل، به زبان ساده علمی نوشته شده است و مؤلفین چنین در نظر داشته‌اند که برای هر رشته از فنون مختلف این صنعت شرحی مختصر را ارائه دهند.